

Etisivu>Hae oikeusalan ammattilaisia>Asiantuntijahaku

Găsiți un expert

Tšekki

I. Liste și registre de experți

În Republica Cehă există o listă/un registru oficial de experți.

Potrivit secțiunii 7 subsecțiunea 4 din Legea privind experții și interpreții (nr. 36/1967 Coll.), pusă în aplicare prin Regulamentul din 17 aprilie 1967 al Ministerului Justiției (nr. 37/1967 Coll.), listele individuale de experți și interpreți autorizați sunt accesibile publicului.

Lista de experți și interpreți este disponibilă [aici](#), iar lista de institute de experți este disponibilă [aici](#).

Entitățile responsabile cu ținerea registrului de experți sunt instanțele regionale și Ministerul Justiției.

Potrivit secțiunii 4 subsecțiunea 1 literele a), c) și e) din Legea privind experții și interpreții (nr. 36/1967 Coll.), pusă în aplicare prin Regulamentul nr. 37/1967 Coll., pentru a figura în registru, experții trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

cetățenie (CZ, UE cu drept de ședere permanentă sau pe termen lung, țări terțe cu drept de ședere permanentă),

calificări,

formare complementară,

Capacitate juridică deplină,

fără cazier judiciar.

experții trebuie să depună un jurământ pentru a fi înregistrați. Jurământul este: „Jur că în cadrul activității mele de expert voi respecta cu strictețe legea, că voi acționa imparțial potrivit expertizei mele, că îmi voi utiliza pe deplin cunoștințele și că voi păstra confidențialitatea faptelor de care voi lua cunoștință în exercitarea activității de expert.”

Experții trebuie să depună o cerere la instanța competentă (în unele cazuri, la minister) pentru a fi incluși în registru.

Experții pot fi eliminați din registru ca urmare a:

decesului expertului,

declarației decesului expertului la data hotărârii Curții de Justiție prin care se declară decesul,

limitării sau lipirii expertului de capacitate juridică la data la care o hotărâre judecătorească de lipsire sau de limitare a capacității juridice rămâne definitivă,

unei condamnări definitive pentru o infracțiune săvârșită cu intenție sau a unei condamnări definitive pentru o infracțiune săvârșită din culpă în legătură cu exercitarea activităților de expert,

unei cereri scrise de eliminare din lista de experți și interpreți, înaintată Ministerului Justiției sau președintelui instanței regionale, după sfârșitul lunii calendaristice în care cererea de eliminare din Lista de experți și interpreți a fost transmisă Ministerului Justiției sau președintelui instanței regionale.

Încetarea autorizației este reglementată mai detaliat la articolul 20b din Legea privind experții și interpreții (n. 36/1967 Coll.). Dispoziția se aplică în cazurile în care expertul nu mai îndeplinește condițiile pentru numirea în calitate de expert sau, pe termen lung, nu mai este capabil să exercite nicio activitate [alineatul (2)].

Pentru a fi înregistrat, expertul nu trebuie să adere la un cod de conduită sau de etică. Totuși, caracteristicile personale ale candidaților sunt evaluate în cursul procesului de numire. Experții trebuie să depună un jurământ.

Lista de experți este actualizată în mod regulat atât de Ministerul Justiției, cât și de instanțele regionale.

Un expert poate fi găsit utilizând [instrumentul de căutare](#). Acest instrument de căutare include toți experții.

Experții sunt înregistrați în funcție de specializare. În prezent există aproximativ 50 de specializări principale. Specializările sunt accesibile în registru.

Expertul trebuie să transmită un raport de activitate organului care ține lista.

II. Calificările experților

Pentru a se autointitula experți, aceștia trebuie să obțină un anumit nivel de instruire în disciplina în care dețin specializarea.

Experții nu trebuie neapărat să fie membri ai unui organism profesional pentru a exercita profesia de expert.

Experții nu au obligația de a-și actualiza sau îmbunătăți competențele în mod regulat. Nu există un sistem de dezvoltare profesională continuă.

III. Remunerarea experților

Remunerarea experților se calculează potrivit Regulamentului nr. 37/1967 Sb. privind experții și interpreții.

Există restricții privind modul în care pot fi remunerați experții.

Experții numiți de instanțe nu pot primi plăți în avans.

Plata remunerației experților se efectuează după cum urmează:

Proceduri civile

Cheltuielile de judecată includ onorariile experților. Fiecare parte va suporta cheltuielile de judecată efectuate și pe cele ale reprezentantului lor. Instanța va dispune în favoarea părții care a avut câștig de cauză rambursarea cheltuielilor de judecată efectuate pentru exercitarea sau apărarea eficientă a unui drept împotriva părții căzute în pretenții. În cazul în care o parte are câștig de cauză numai parțial, instanța va împărți în mod echitabil rambursarea cheltuielilor de judecată sau va dispune că niciuna dintre părți nu are dreptul la rambursare. În funcție de rezultatul procedurilor, statul are dreptul să solicite rambursarea de către părțile în litigiu a cheltuielilor de judecată suportate de stat, în cazul în care nu se preconizează că acestea sunt scutite de taxele judiciare.

Proceduri penale

Cheltuielile necesare pentru desfășurarea procedurilor penale, inclusiv a procedurilor de executare, îi revin statului. În cazul în care acuzatul a fost condamnat în mod legal, acesta trebuie să plătească statului o sumă forfetară din celelalte cheltuieli acoperite de stat, însă numai în cazul în care raportul de expertiză a fost solicitat în cadrul procedurii.

Părțile nu pot beneficia de asistență judiciară în legătură cu remunerația experților.

IV. Răspunderea experților

Reglementările Republicii Ceha nu conțin dispoziții specifice referitoare la răspunderea experților. Sunt aplicabile reglementările generale (dreptul răspunderii civile/contractual).

În prezent, experții nu au obligația de a-și acoperi posibila răspundere prin intermediul unei asigurări de răspundere civilă profesională. Totuși, va exista o obligație de asigurare după viitoarea reformare a legislației aplicabile.

Răspunderea experților nu este limitată prin lege.

V. Informații suplimentare cu privire la procedurile care implică experți

Principalele dispoziții legale aplicabile expertizei judiciare în Republica Cehă sunt cuprinse în Legea nr. 36/1967 privind experții și interpreții, în Legea privind Codul de procedură civilă nr. 99/1963, în Legea privind Codul de procedură penală nr. 141/1961 și în Legea privind Codul de procedură administrativă nr. 500/2004. Nu există o versiune în limba engleză a acestor dispoziții care să fie accesibilă online.

Normele generale privind numirea unui expert în legătură cu procedurile desfășurate în fața unei instanțe civile, penale sau de contencios administrativ sunt similare. Calitatea de expert este protejată.

Sistemul juridic din Republica Cehă nu face distincție între martori-experti, experți tehnici, experți în drept sau orice alt tip de experți.

Numărul total de experți înregistrați este de aproximativ 9000. Ministerul Justiției a pregătit un proiect al noii legi privind experții. Proiectul a fost prezentat parlamentului de către guvern. Proiectul ar trebui să intre în vigoare în 2021.

1. Numirea experților

Experții pot fi numiți de o instanță și/sau de părți.

În procedurile judiciare civile sau administrative, nu este posibilă numirea unui expert înainte de începerea procedurii.

În procedurile penale, articolul 105 alineatul (1) din Codul de procedură penală prevede că: în cazul în care clarificarea faptelor relevante pentru procedura penală necesită cunoștințele unui expert, autoritatea implicată în procedura penală va solicita un aviz profesional. În cazul în care o astfel de procedură nu este suficientă din cauza complexității aspectului evaluat, va fi numit un expert de către autoritatea implicată în procedura penală. În procedurile preliminare, expertul va fi numit de autoritatea implicată în procedura penală care consideră că opinia expertului este necesară pentru pronunțarea hotărârii; această autoritate este procurorul, în cazul în care cauza a fost trimisă înapoi pentru investigații suplimentare, și judecătorul președinte al completului, în procesele penale. Acuzatul și, în procesele penale, procurorul sunt notificați cu privire la numirea unui expert. Alte persoane sunt notificate cu privire la numirea unui expert dacă se consideră necesar să se permită expertului să aibă acces la un anumit loc sau să acționeze în orice alt mod necesar desfășurării expertizei.

1.a Numirea de către o instanță

Instanța poate numi un expert atunci când aceasta nu deține cunoștințele de specialitate necesare într-o anumită cauză. Există de asemenea cazuri în dreptul civil și penal în care numirea unui expert este obligatorie.

Legea privind procedura penală nr. 141/1961 Coll., Codul de procedură penală (denumit în continuare „CPP”), articolul 105 alineatul (1) din CPP prevede că: în cazul în care clarificarea faptelor relevante pentru procedura penală necesită cunoștințele unui expert, autoritatea implicată în procedura penală va solicita un aviz profesional. În cazul în care o astfel de procedură nu este suficientă din cauza complexității aspectului evaluat, va fi numit un expert de către autoritatea implicată în procedura penală.

Nu există diferențe între numirea unui expert în legătură cu procedurile desfășurate în fața unei instanțe civile, penale sau de contencios administrativ.

Experții numiți de instanțe au obligația legală de a semnală orice conflict de interese.

În cazurile în care experții sunt numiți de instanțe, instanța utilizează o listă sau un registru pentru a-i selecta, întrucât instanța are obligația legală de a numi un expert din registru.

1.b Numirea de către părți

Părțile pot numi un expert oricând doresc. Rapoartele de expertiză întocmite de experții judiciari (înregistrați într-un anuar public național) numiți de părți au aceeași autoritate ca rapoartele experților numiți de instanță.

Părțile nu sunt obligate să respecte o anumită procedură sau norme specifice atunci când numesc un expert.

Un expert nu poate fi numit de ambele părți la litigiu.

Instanța nu poate dispune ca cele două părți să numească un singur expert (precum în cauzele cu valoare redusă sau judecate potrivit procedurii accelerate) în loc să aibă fiecare propriul expert.

Părțile la litigiu trebuie să furnizeze expertului instrucțiuni detaliate și întrebări la care expertul ar trebui să răspundă.

2 Procedura

2.a Procedura civilă

Nu există cerințe specifice de care experții trebuie să țină seama în raportul de expertiză și/sau în cadrul procedurilor judiciare, cum ar fi, de pildă, cele referitoare la jurisprudență.

Instanța nu monitorizează și nu verifică progresul investigației realizate de expert.

Nu există un control de calitate al performanței expertului (adică judecătorul nu face nicio evaluare în acest sens în cadrul hotărârii).

De obicei, experții sunt audiați încrucișat în cursul procesului.

Avizul expertului nu are caracter obligatoriu pentru instanță. Raportul de expertiză are aceeași importanță precum orice altă probă, judecătorul este obligat să o evalueze obiectiv și în contextul altor probe. Nu există o prezumție de exactitate a expertizei întocmite de un expert numit de instanță. Rapoartele de expertiză întocmite de experții judiciari (înregistrați într-un anuar public național) numiți de o parte au aceeași autoritate ca rapoartele experților numiți de instanță. Părțile pot contesta raportul prin declarații.

Nu există proceduri prin care experții se întâlnesc sau sunt audiați încrucișat înaintea procesului cu scopul de a restrânge problematica și pentru ca instanța să înțeleagă diferențele de opinie.

Experții se pot afla în contact cu părțile pe durata procedurilor, însă trebuie să îndeplinească cerințele prevăzute la articolul 11 din Legea privind experții și interpreții (n. 36/1967 Coll.), care prevede că expertul (interpretul) nu poate furniza un aviz (traducere) în cazul în care relația acestuia cu cauza, cu autoritățile de executare, cu participanții sau reprezentanții lor ar putea genera îndoieli cu privire la imparțialitatea sa.

De îndată ce expertul (interpretul) ia cunoștință de faptele în legătură cu care are un conflict de interese, acesta îl va notifica fără întârziere; părțile au aceeași obligație. Dreptul expertului (interpretului) de a furniza un raport de expertiză (o traducere) este decis de organul care l-a numit în vederea întocmirii raportului de expertiză. Dispozițiile referitoare la martori se aplică *mutatis mutandis* pentru stabilirea cazurilor în care un expert (interpret) poate refuza să întocmească un raport de expertiză (o traducere) și a cazurilor în care nu poate fi solicitat un raport de expertiză (traducere).

Părțile sunt obligate să coopereze cu experții. Uneori părțile sunt invitate pentru o audiere sau o interogare de către expert. Experții au dreptul de a adresa întrebări martorilor în cursul unei audieri.

În special, nu este necesar ca expertul să organizeze întâlniri cu părțile pentru a colecta observațiile acestora.

1. Raportul de expertiză

Cerințele formale pe care expertul trebuie să le respecte în raport sunt prevăzute la articolul 13 din Legea privind experții și interpreții (n. 36/1967 Coll.).

Articolul 13 prevede că, în cazul în care expertul depune raportul în scris, acesta este obligat să semneze fiecare copie și să aplice un sigiliu; interpretul are aceeași obligație pentru traducerile certificate.

Experții nu au obligația de a furniza un raport de expertiză preliminar.

Experții nu sunt obligați să analizeze argumentele părților în raportul preliminar sau în cel final.

Nu există alte cerințe specifice de care experții trebuie să țină seama în raportul de expertiză și/sau în cadrul procedurilor judiciare, cum ar fi, de pildă, cele referitoare la jurisprudență.

Există cazuri în care expertul trebuie să întocmească un raport suplimentar după ce părțile și judecătorul au adresat întrebări suplimentare.

Experții furnizează raportul în scris. Expertului i se poate solicita să își susțină raportul.

2. Ședința de judecată

Expertul nu este obligat să participe la o ședință preliminară.

Expertul este obligat să participe la o ședință de judecată pentru a răspunde la întrebările instanței și ale părților.

De obicei, experții sunt audiați încrucișat în cursul procesului.

Informațiile prezentate aici au fost colectate în timpul proiectului „Find an Expert” („Găsește un expert”), de la persoane de contact din fiecare țară selectată de Institutul European de Expertiză și Experți (EEEI).

Ultima actualizare: 17/05/2021

Versiunea în limba națională a acestei pagini este gestionată de statul membru respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Comisia Europeană declină orice responsabilitate privind informațiile sau datele conținute sau la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.